

**UCHWAŁA NR VIII/41/15
RADY MIASTA JEDLINA-ZDRÓJ**

z dnia 30 czerwca 2015 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz.594 późn. zm.) oraz art. 176 i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Jedlina-Zdrój.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta

Maria Drapich

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2015-2017**

Jedlina-Zdrój, 2015

ROZDZIAŁ I – INFORMACJE OGÓLNE

Gminny Program Wspierania Rodziny stanowi podstawę do rozwiązywania problemów związanych z opieką nad dzieckiem i rodziną w latach 2015-2017. Zadania przyjęte do realizacji ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

1. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Z 2013r. poz.182, z późn. zm.);
2. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r. poz.332, z późn. zm.);
3. ustawa z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz.1493 z późn. zm.);
4. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jedlinie-Zdroju na lata 2011- 2015- Uchwała Nr V/26/11r. z dnia 1 marca 2011 roku.
5. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2011-2015- Uchwała Nr VIII/36/11 Rady Miasta Jedlina-Zdrój z dnia 30 czerwca 2011 roku.
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59 z późn. zm.),
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późn. zm.),

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, najmniejszą, a zarazem najważniejszą. Od jej prawidłowego funkcjonowania uzależnione jest prawidłowe funkcjonowanie społeczeństwa jako całości, oraz podstawowe zasady współżycia społecznego. Rodzina to także podstawowe środowisko funkcjonowania i rozwoju dziecka, które powinno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest też najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego też jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawią się dysfunkcje, właściwe instytucje i odpowiednie służby zobligowane są do wspierania rodziny i zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodziny, którym często towarzyszy problem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia, czy też zagrożenia bezdomnością. Rodziny takie wymagają stałego wsparcia i monitorowania przez przedstawicieli różnych grup zawodowych tj: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych, pielęgniarek środowiskowych, kuratorów społecznych i zawodowych, policjantów i innych.

Praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji kiedy dziecko musiałoby opuścić własną rodzinę.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu. Dlatego polityka państwa oraz wszelkie działania instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych powinny być nakierowane na pomoc udzielaną rodzinie i w rodzinie. Działania władz państwowych i samorządowych w takich sytuacjach określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Przedkładany Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 stanowi odpowiedź na powyższą problematykę i jest spójny ze Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jedlinie-Zdroju na lata 2011- 2015.

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną samorządu lokalnego powołaną do realizacji i koordynacji działań w zakresie pomocy i integracji społecznej. Zgodnie z ustawą pomocy społecznej jednym z zadań pomocy społecznej jest rozwijanie nowych form pomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb. Realizacja pomocniczości odbywa się przy ścisłej współpracy samorządu z innymi organizacjami. Celem opracowania jest pokazanie obrazu współczesnej rodziny z terenu naszego miasta z jej problemami i bolączkami oraz podjęcie próby wskazania metod i kierunków ich rozwiązywania.

Zawarte w niniejszym programie propozycje pomocowe mają wesprzeć rodzinę w prawidłowym wypełnianiu jej funkcji. Obejmują pomocą rodziny dysfunkcyjne, zagrożone różnego typu patologiami, oraz dzieci i młodzież zagrożone niedostosowaniem społecznym. Program ten realizowany będzie w toku bieżącej pracy Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rozdział II Diagnostyka

Niniejszy dokument nawiązuje do uchwały Nr V/26/11 Rady Miasta Jedlina – Zdrój z dnia marca 2011r.w sprawie uchwalenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jedlinie - Zdroju na lata 2011- 2015 .

Diagnoza problemów społecznych z perspektywy Ośrodka Pomocy Społecznej została dokonana w oparciu o rozeznanie środowiska przez pracowników oraz sprawozdawczość Ośrodka Pomocy Społecznej.

Na podstawie przeprowadzonej gruntownej diagnozy środowiska śmiało można stwierdzić, że najistotniejszymi problemami społecznymi na terenie naszej gminy są:

1. bezrobocie
2. ubóstwo,
3. alkoholizm i narkomania,
4. przemoc w rodzinie,
5. bezradność opiekuńczo- wychowawcza rodzin,
6. agresja wśród młodzieży szkolnej,
7. chuligaństwo i dewastacja mienia,
8. postępujące się starzenie się społeczeństwa, samotność i bezradność osób starszych,
9. niepełnosprawność.

Łącznie z pomocy społecznej w 2014 roku skorzystało 268 rodzin.

Typy rodzin objętych pomocą w 2014 roku:

- rodziny wielodzietne - 7
- rodziny niepełne - 18
- gospodarstwa jednoosobowe -132.

Oprócz pracy socjalnej która jest codziennością dla 3 pracowników socjalnych realizujących zadania wynikające wprost z ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek zabezpiecza realizację całego wachlarza świadczeń, które jeszcze nie dawno były prowadzone w bardzo uproszczonej, bądź zminimalizowanej formie, a chwili obecnej stanowią znaczącą pomoc w systemie polityki społecznej. W Ośrodku realizowane są świadczenia rodzinne, dodatki mieszkaniowe, fundusz alimentacyjny, oraz stypendia szkolne. Ponadto, od stycznia 2014 roku do katalogu świadczeń realizowanych przez Ośrodek, dopisane zostało również prowadzenie postępowań i załatwianie indywidualnych spraw w zakresie zryczałtowanego dodatku energetycznego dla odbiorców wrażliwych energii elektrycznej, w maju w związku z wejściem w życie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów Ośrodek rozpoczął realizację prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów, a w miesiącu czerwcu 2014 roku, rozpoczęliśmy przyznawanie Karty Dużej Rodziny, w ramach rządowego programu dla rodzin wielodzietnych.

1. Główne problemy występujące na terenie miasta Jedlina-Zdrój to przede wszystkim:

1.1 Bezrobocie - to niewątpliwie jeden z najtrudniejszych problemów nie tylko naszej gminy, nie tylko województwa, ale całej współczesnej gospodarki. Na ekonomiczną i społeczną sferę życia rodzin szczególnie wpływ ma bezrobocie długookresowe. Im dłuższy czas pozostawania bez pracy jednego z członków rodziny, tym mniejsze szanse na ponowne zatrudnienie. Znaczna część osób długotrwale bezrobotnych uchylających się od pracy, korzysta jednocześnie ze środków pomocy społecznej, jednak z roku na rok jest ich coraz mniej.

Na koniec grudnia 2014 roku stopa bezrobocia, wyliczona przez GUS, wynosiła:

- dla powiatu wałbrzyskiego - 27,1%

- dla województwa dolnośląskiego - 10,8%
- dla Polski - 12 %

Na podstawie posiadanych danych liczbowych przez Powiatowy Urząd Pracy, w miesiącu grudniu 2014 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy wynosiła- 247 osób. Z czego długotrwale bezrobotnych było 108 osób, a z prawem do zasiłku przebywały 63 osoby. Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w 2014 roku z powodu bezrobocia wynosiła 78 i jest o 6,3% mniejsza w stosunku do roku ubiegłego. Podobną tendencję malejącą wskazują wyznaczniki dotyczące niepełnosprawności i długotrwałej choroby, czy bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych. Natomiast nieznacznie wzrosło ubóstwo.

Powody przyznania pomocy	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Bezrobocie	119	104	81	78
Ubóstwo	102	109	83	84
Niepełnosprawność lub długotrwała choroba	43	51	47	42
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	24	22	19	17

Samorząd stara się pomóc osobom, dla których zatrudnienie nie jest możliwe poprzez organizowanie m.in.: prac społecznie użytecznych. Prace te, realizowane są każdego roku. W roku 2014 z prac społecznie użytecznych skorzystało 57 osób. Największą grupę osób wykonujących PSU stanowiły osoby w wieku 51 lat do 65 lat. Znajdujące się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Natomiast najniższą grupę stanowiły osoby w wieku do 30 roku życia, dla których najczęściej organizowane są programy aktywizacji zawodowej.

1.2 Ubóstwo

Często bezrobocie przyczynia się do ubóstwa. Szczególnej opieki wymagają dzieci wychowywane w rodzinach ubogich. **Dożywianie** - prowadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej to priorytetowe działanie dla osób i rodzin z terenu objętego Naszym wsparciem. Szczególnej opieki wymagają dzieci wychowywane w rodzinach ubogich. Pracownicy socjalni wspólnie z pedagogami szkolnymi podejmują działania w celu objęcia dożywianiem wszystkich wymagających tego dzieci, zarówno uczniów szkoły podstawowej, jak i miejskiego gimnazjum, a także dzieci uczęszczających do przedszkola. Pracownicy socjalni, wspólnie z pedagogami szkolnymi, podejmują działania w celu objęcia dożywianiem wszystkich dzieci, które wymagają tej formy pomocy. Są to uczniowie szkoły podstawowej, gimnazjum, szkół ponadgimnazjalnych, a także dzieci uczęszczających do przedszkola. Również emeryci i renciści o niskich dochodach mają możliwość skorzystania z posiłku

w stołowiec Ośrodka. W 2014 roku z posiłków skorzystało 98 osób, z czego 16 osób to dzieci do czasu rozpoczęcia nauki szkolnej, a 32 dzieci to uczniowie gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej. Z tej formy pomocy skorzystały również dzieci uczęszczające do przedszkola oraz dzieci ze szkoły specjalnej uczęszczające na zajęcia lekcyjne do Wałbrzycha. Natomiast 50 pozostałych osób to osoby dorosłe otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej tj. ze względu na ubóstwo, bezrobocie, bezdomność długotrwałą chorobę, niepełnosprawność czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Ze względu na typ rodzin objętych pomocą społeczną najczęściej z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej korzystają osoby samotnie prowadzące gospodarstwo domowe.

1.3 Alkoholizm oraz inne uzależnienia, takie jak narkomania i nikotynizm, to zauważalne zjawiska w obszarze pomocy dziecku i rodzinie. Są one trudne do rozwiązania, gdyż zarówno ich źródłem, jak i ich skutkiem są inne problemy. Nadużywanie alkoholu i środków psychoaktywnych powoduje szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Następstwa te dotyczą nie tylko zdrowia fizycznego i psychicznego, które negatywnie odbijają się na rodzinie. Wśród przyczyn popadania w alkoholizm można wymienić uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia. Zjawisko narkomanii wzrasta z kolei z powodu zwiększającej się dostępności do środków psychoaktywnych, pewnego rodzaju mody na zażywanie narkotyków wśród młodzieży, braku autorytetów i celów życiowych. W 2014r. Terapeuta ds. Uzależnień udzielił porad, oraz przeprowadził terapię indywidualną z 269 osobami uzależnionymi, z 29 osobami współuzależnionymi oraz 10 Dorosłymi Dziećmi Alkoholików. W omawianym terminie przeprowadzono sesję rodzinne z 29 rodzinami. Z terapii skorzystało 10 dzieci z rodzin alkoholowych. Terapia związana była z: kłopotami z nauką i zachowaniem, przybliżeniem choroby alkoholowej, pracą nad uczuciami, sposobami rozładowania napięcia, pracą nad zachowaniami kompulsywnymi. Z danych statystycznych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika że w 2014 roku Komisja spotykała się 14 razy. Na komisje wezwano łącznie 30 osób mających problem z nadużywaniem alkoholu. W niektórych przypadkach współpracowano z Policją i Asystentem rodziny;

1.4 Problemy przestępczości – chuligaństwo

Przestępczość jest zjawiskiem społecznym. Stanowi zagrożenie dla porządku prawnego. Niestety istnieje w każdej mniejszej i większej społeczności, pozostawia ślad i ma wpływ na zachowania ludzi tworzących tę społeczność. Pozostawienie zdarzeń bez działań prewencyjnych spowoduje nasilenie przestępczości. Dlatego niezwykle istotną rolę odgrywa współpraca ludzi i służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Z analizy dokonanej przez funkcjonariuszy Policji wynika że wśród przestępstw zarejestrowanych na terenie miasta Jedlina-Zdrój najliczniejszą grupę stanowią kradzieże (46), przestępstwa inne (37, wśród tych są między innymi takie jak; zniszczenie mienia, groźby karalne, przestępstwa narkotykowe, znieważenie i naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariuszy, niestosowanie się do zakazu sądowego itp.), kradzieże z włamaniem (32), nietrzeźwi kierujący (16), przemoc w rodzinie, przestępstwa przeciwko rodzinie(6 w tym znęcanie się nad rodziną i nie alimentacja), bójki i pobicia (2) oraz rozboje(2).

1.5 Przemoc w rodzinie

Przemoc domowa może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać o sobie znać dopiero w życiu dorosłym. Z uwagi na powyższe, konieczne jest podejmowanie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom, jak i przede wszystkim ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci. Z danych Ośrodka wynika, że na terenie Gminy Jedlina- Zdrój, przemoc w rodzinie występuje najczęściej w rodzinach najuboższych i najczęściej powiązana jest z nadużywaniem alkoholu, niskimi dochodami na członka rodziny, a także małą świadomością społeczną i brakiem pracy. W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmierzającego do zmniejszenia skali zjawiska przemocy oraz pogłębiania w społeczności lokalnej wiedzy na ten temat, został powołany do życia Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2011- 2015.

Ponadto, w ramach realizacji prac Zespołu interdyscyplinarnego w 2014r. podejmowane były działania w środowiskach zagrożonych przemocą w rodzinie, które miały na celu przeciwdziałanie temu zjawisku. W wyniku prowadzonych w 2014 roku przez funkcjonariuszy policji interwencji domowych, na terenie gminy Jedlina-Zdrój zostało założonych 9 Niebieskich Kart – w tym 8 kart przez policję oraz 1 karta przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

2. Działania wspierające rodziny

W celu zabezpieczenia prawidłowych warunków materialno - bytowych rodzin z grup szczególnego ryzyka, oprócz codziennej pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników socjalnych przyznawana jest również pomoc finansowa. W roku 2014 r. Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał pomoc finansową dla rodzin między innymi typu :**Zasilek okresowy, stały, zasilek celowy i celowy specjalny**. Pomoc przyznana została w postaci zasiłku na zakup żywności, leków, opału, środków czystości, opłaceniu rachunków za energię elektryczną, wodę, dofinansowano też koszty związane z zakupem leków, świadczeniami leczniczymi, czy zakupami artykułów żywnościowych.

W miesiącu lipcu 20 dzieci z terenu naszego miasta z rodzin o niskich dochodach wyjechało na kolonie letnie nad morze. Dzieci spędziły dwa tygodnie w uroczym ośrodku wczasowo-kolonijnym w Stegnach. W styczniu 2014r w Ośrodku Pomocy Społecznej odbyło się dla dzieci spotkanie pn.,, **Gwiazdkowa Niespodzianka**” Pięknymi prezentami obdarowaliśmy 67 dzieci w wieku 2-14 lat. Spotkanie dedykowane było dla dzieci i zawierało bogaty program artystyczny.

Z przeprowadzonej przez pracowników socjalnych diagnozy środowiska wynika, że z roku na rok wzrasta ilość osób przede wszystkim starszych, samotnych, wymagających wsparcia i opieki ze strony innych osób. W 2014 roku Ośrodek zapewniał usługi opiekuńcze

w 16 środowiskach. W roku 2014 wypracowanych zostało w tych newralgicznych środowiskach 2817 roboczogodzin. Najczęściej z tej formy wsparcia skorzystały osoby mające trudności w samodzielnej egzystencji, wymagające wielogodzinnej opieki i pielęgnacji ze strony osób trzecich.

Dużym obciążeniem finansowym, i wspierającym rodziny, jest cały wachlarz świadczeń dla rodzin realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej typu: - pomoc materialna o charakterze socjalnym- stypendia szkolne, przyznawanie dodatków mieszkaniowych i energetycznych, świadczenia rodzinne gdzie rodzina może skorzystać z całego wachlarza świadczeń wraz z dodatkami oraz świadczeń pielęgnacyjnych a także z funduszu alimentacyjnego, który reguluje sytuację matek wychowujących dzieci w rodzinach nie pełnych bądź zrekonstruowanych.

W 2014r. zrealizowano 5992 świadczeń rodzinnych dla 210 rodzin na łączną kwotę 952.782,00 zł Oprócz zasiłków rodzinnych przysługujących na dziecko, rodziny mogły skorzystać również z następujących dodatków typu: zasiłek z tytułu urodzenia dziecka, z których skorzystało 11 dzieci, z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego- przyznano świadczenie dla 4 matek, z tytułu samotnego wychowywania dziecka, skorzystało 11 rodzin, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej pomoc otrzymało-8 dzieci, z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia 11 dzieci otrzymało wsparcie finansowe, oraz z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego pomoc finansowa została przyznana 150 uczniom, zaś z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania wsparcie otrzymało 22 uczniów. Oprócz tego zrealizowane zostały wypłaty zasiłków pielęgnacyjnych dla 104 osób, świadczenia pielęgnacyjne dla 13 osób, specjalny zasiłek opiekuńczy otrzymało 3 osoby, oraz zasiłek dla opiekuna przyznany został 15 osobom. W okresie od czerwca 2014 do grudnia 2014 wydano 132 karty dużej rodziny dla 31 rodzin.

W tym okresie zostało złożonych również 57 wniosków o przyznanie świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym – stypendia szkolne. Jest to bardzo ważna forma pomocy dla rodziny, dzięki której rodzice mogą doposażyć w artykuły szkolne i nie tylko, swoje dzieci idące do szkoły. Po przeanalizowaniu wszystkich wniosków wydano 54 decyzje przyznające stypendia na kwotę 76 796,00 zł. Najczęściej zakupionymi artykułami obok podręczników szkolnych i przyborów szkolnych, a także słowników i encyklopedii były opłacane szkolne wyjścia do teatru i kina, zakup biletów przez uczęszczających do szkoły poza miejscem zamieszkania, plecaki szkolne, stroje sportowe- głównie bluzy, podkoszulki, obuwie, niezbędne akcesoria odzieżowe do uprawiania sportów zimowych i na lekcje w-f. Dokonywano też zakupu tabletu i komputera.

Ponadto realizowane były świadczenia z funduszu alimentacyjnego. W 2014 r. zrealizowano wypłatę 689 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 22 7365 zł. Równoległe do świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzone były działania wobec dłużników

alimentacyjnych. Prowadzono 80 działań wobec dłużników alimentacyjnych i wystawiono 57 decyzji dla dłużnika alimentacyjnego.

Mieszkanie, po wyżywieniu, jest podstawowym dobrem pierwszej potrzeby. Jego brak pozbawia człowieka społecznego i ekonomicznego, a przede wszystkim biologicznego bezpieczeństwa. Posiadanie samodzielnego mieszkania sprzyja decyzjom o założeniu rodziny i jej prawidłowemu funkcjonowaniu. Jednym ze świadczeń które realizowane jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej a które umożliwia ograniczenie wydatków w budżecie domowym rodziny a jednocześnie ma wpływ na prawidłowe jej funkcjonowanie jest właśnie dodatek mieszkaniowy. Dodatki mieszkaniowe są świadczeniami pieniężnymi, pozwalającymi rodzinom borykającym się z problemami finansowymi, zrefundować choć w części koszty związane z utrzymaniem mieszkania które nie są wstanie same pokryć. Jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację doprowadzającą energię ciepłą do celów ogrzewania, w instalację ciepłej wody lub gazu przewodowego osobie uprawnionej do dodatku mieszkaniowego przyznaje się ryczałt na zakup opału stanowiący część dodatku mieszkaniowego. W 2014 roku wydano 164 decyzje. W okresie tym wypłacono 853 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 153 840,60 zł.

Dodatkowo od 1 stycznia 2014r. odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny. Zgodnie z ustawą, odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Od stycznia 2014 roku do grudnia 2014 roku wydano 67 decyzji i wypłacono 215 dodatków energetycznych na łączną kwotę 4189,69 zł.

Powyższe dane wskazują, w jakich aspektach należy pomóc rodzinie, aby prawidłowo mogła funkcjonować i stanowiła pozytywne środowisko rozwoju młodego człowieka. Celem pracy z rodziną powinno być wyjście z kryzysu i samodzielne prawidłowe jej funkcjonowanie w środowisku rodzinnym i społecznym.

3. Założenia programu

Gminny Program Wspierania rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji w latach 2015-2017. Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działanie mające służyć między innymi:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny we wczesnym etapie jej funkcjonowania;
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed niedostosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem;
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacenie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy ;
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno -edukacyjno- wychowawczych w środowisku;
- zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji w rodzinie oraz skutecznego reagowania w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

Nadrzędną zasadą Programu jest ścisła współpraca wszystkich podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje skuteczność podejmowanych działań. Zakłada się,

że skuteczność działań w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji rodziny będzie osiągnięta w szczególności poprzez wczesne podejmowanie działań profilaktycznych przed wystąpieniem problemu oraz pracę z dziećmi oraz ich rodzicami w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Celem działań jest zapobieganie powstawaniu sytuacji mających niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny, wsparcie jej w zakresie występujących niedomagań, zabezpieczenie potrzeb, wpływanie na poprawę trybu życia i jakości życia, pomoc we wzmocnieniu jej wydolności opiekuńczo wychowawczej oraz w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka.

4. Zasoby umożliwiające wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną

Zasoby umożliwiające wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną stanowią instytucje zlokalizowane na terenie miasta działające w obszarze polityki społecznej i rozwiązujące występujące problemy społeczne, ale nie tylko. Są to przede wszystkim jednostki samorządowe jak i inne niepubliczne oraz organizacje pozarządowe.

Najistotniejszą rolę w kwestii rozwiązywania problemów wspierania rodziny odgrywa Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedlinie-Zdroju, który zatrudnia 11 pracowników. Dwie osoby kadry kierowniczej, trzech pracowników socjalnych, 3 osoby na stanowiskach urzędniczych zajmują się świadczeniami rodzinnymi, dodatkami mieszkaniowymi, stypendiami socjalnymi i funduszem alimentacyjnym, zaś dwie osoby zatrudnione są na zasadzie prac interwencyjnych i sprawują usługi opiekuńcze w środowisku.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi także stołówkę, w której realizowane jest dożywianie dzieci szkolnych i osób dorosłych wymagających wsparcia w tej formie. Niejednokrotnie ze względu na trudną sytuację rodziny wszyscy jej członkowie otrzymują wsparcie w postaci dożywiania. Usługi w stołówce wykonuje firma wyłoniona w przetargu.

Instytucją mającą ogromny wpływ na kształtowanie postaw młodego pokolenia, a w przyszłości na prawidłowe funkcjonowanie rodziny jest szkoła. Na terenie miasta funkcjonuje Miejska Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka oraz Gimnazjum Miejskie im. Jana Pawła II. Kadra pedagogiczna, a w szczególności, pedagogzy szkolni, wychowawcy klas obserwując swoich wychowanków mogą niwelować nieodpowiednie zachowania dzieci jak również odbierać negatywne sygnały, o tym że w rodzinie występują problemy wychowawcze.

Działalność kulturalna i sportowa prowadzona jest także przez Centrum Kultury – instytucję samorządową, która ma istotny udział w promowaniu i organizowaniu wydarzeń cyklicznych w zakresie kultury jak również zajęć prowadzonych w budynku jednostki, służących rozwijaniu zainteresowań dzieci, młodzieży i dorosłych. Działająca tu Biblioteka Miejska prowadzi zajęcia dla wszystkich w zakresie promocji czytelnictwa i rozwijania zainteresowań

literaturą. W ramach podstawowej opieki zdrowotnej na terenie miasta funkcjonują: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nowe Miasto” spółka z o. o, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego Jan Wolańczyk. Świadczenia gwarantowane w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej ukierunkowane są na promocję zdrowia, profilaktykę, diagnostykę schorzeń, leczenie, zapobieganie lub ograniczanie niepełnosprawności oraz usprawnianie i pielęgnację w chorobie. Świadczenia lekarskie realizowane są w formie porad ambulatoryjnych w miejscu udzielania świadczeń oraz w przypadkach uzasadnionych wskazaniami medycznymi poprzez porady udzielane w domu.

Działania z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego realizowane są przy współpracy z Komisariatem Policji w Głuszycy. Corocznie gmina zleca w ramach porozumienia dodatkowe służby prewencyjne prowadzone na terenie całego miasta. W każdej części miasta patrole prowadzą wyznaczeni Policjanci.

Nie bez znaczenia jest funkcjonujący Punkt Przyjęć Powiatowego Urzędu Pracy w Wałbrzychu. Punkt aktywnie pośredniczy w poszukiwaniu pracy dla osób bezrobotnych, kieruje na specjalistyczne kursy i szkolenia, a także organizuje pomoc dla Pracodawców w realizacji programów aktywizujących mieszkańców jak np. staże, prace interwencyjne, roboty publiczne itp.

5. Analiza SWOT

Analiza SWOT została przygotowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedlinie-Zdroju na podstawie dokumentu jakim jest Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jedlinie –Zdroju na lata 2012-2015.

Tab. Nr 2 Wyniki analizy według ważniejszych problemów mających wpływ na problemy występujące w rodzinie:

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych do 2015 roku. • Doświadczenie i wiedza pracowników działających na rzecz rodziny. • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pedagogów szkolnych. • Baza instytucji wspierających rodzinę (w szczególności: Policja, OPS, PCPR, PUP organizacje pozarządowe). • Funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny przeciwdziałający przemocy w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom bezrobocia. • Wysoki wskaźnik ubóstwa. • Wysokie koszty utrzymania rodzin • Brak żłobka na terenie miasta. • Ograniczona liczba miejsc w przedszkolu. • System prawny (zbyt niskie kryterium dochodowe do otrzymania świadczeń socjalnych i świadczeń rodzinnych). • Wzrost liczby zadań zleconych samorządom gminnym bez pomocy finansowej. • Osłabienie funkcji rodziny i bezradność

<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonująca MKRPA. • Dostępna infrastruktura sportowa (kompleks sportowy, boiska szkolne, kort tenisowy, wyciąg narciarski). • Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych oferowana przez szkoły. • Wydarzenia i oferta zajęć przygotowywana przez Centrum Kultury. 	<p>rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych. • Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie. • Niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych. • Brak współdziałania rodziców w zakresie edukacji dzieci. • Brak ośrodków wsparcia dla rodzin na terenie miasta. • Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (m.in. prawnik, psycholog itp.).
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie niewydolności rodziny poprzez spotkania rodziców z pedagogiem szkolnym • Realizacja projektów edukacyjno – wychowawczych ukierunkowanych na niwelowanie agresji wśród uczniów; • Zwiększenie monitoringu zachowań niepożądanych wśród uczniów; • Kontynuacja Klubu Wolontariatu; kształtującego pożądane postawy uczniów; • Ukierunkowanie na wybór zawodu i właściwej szkoły. • Powołanie asystenta rodziny (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. • Ustanawianie rodzin wspierających. • Podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny. • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. • Większa aktywność organizacji pozarządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zanik więzi, tradycji rodzinnych, „pęd życia”. • Wzrost kosztów utrzymania rodzin. • Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców. • Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”. • Demotywacyjny charakter przyznawania świadczeń społecznych. • Ograniczanie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów. • Brak środków finansowych na zatrudnianie asystentów rodziny. • Brak środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej. • Rozwój patologii społecznych – alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie i niewydolność wychowawcza rodzin. • Agresja wśród młodzieży.

6. Diagnoza rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci poza rodziną na terenie gminy

Jedlina-Zdrój

Jak wiemy, podstawową funkcję opiekuńczą nad dzieckiem sprawują rodzice. Rodzina stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone indywidualną opieką ma możliwość zaspakajania swoich potrzeb, dzięki czemu może się prawidłowo rozwijać. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie „dziecko czuje się dobrze, bezpiecznie, jest pewne siebie, ufne wobec rodziców, a także otwarte i ufne wobec innych ludzi, zachowuje się przy tym swobodnie i jest aktywne i wytrwałe w działaniu”.

Z powyżej przytoczonych określeń rodziny wnioskować można jak ogromne znaczenie ma ona dla życia i prawidłowego rozwoju dziecka, które jest całkowicie uzależnione od świata dorosłych. Rodzina stanowi integralną część każdego społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Stanowi podstawowe środowisko życia i wychowania młodego pokolenia. Oddziałuje na dziecko w sposób ciągły i stały. Zaspokaja podstawowe potrzeby dziecka: biologiczne, psychologiczne, poczucie bezpieczeństwa, przynależności, miłości i uznania. Rodzice poprzez pracę zarobkową zapewniają środki materialne do zaspokojenia różnorodnych potrzeb, np. mieszkania, wykształcenia, wyżywienia, ochrony zdrowia, korzystania z dóbr kultury i rekreacji. Rodzina kulturuje i przekazuje system wartości, norm postępowania i wzorów. Jednak nie zawsze tak się dzieje. Nowe podejście do opieki nad dzieckiem zakłada w systemie pomocy społecznej prawo dziecka do wychowywania się w rodzinie naturalnej, co na pracownika socjalnego nakłada obowiązek udzielania wsparcia dla rodziny w wypełnianiu przez nią zadań również w stosunku do dziecka. Rodziny przezwyciężające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej oprócz wsparcia pracownika socjalnego, który po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego stwierdzi występowanie trudności, mogą otrzymać również wsparcie w postaci pomocy Asystenta rodziny, oraz pomocy finansowej jakimi są zasiłki z pomocy społecznej.

• Działania Asystenta rodziny

W roku 2012r. w trzech rodzinach, ze względu na splot różnych wydarzeń i okoliczności, w wyniku podjętych przez pracowników socjalnych działań interwencyjnych w placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczonych zostało troje dzieci z terenu gminy Jedlina- Zdrój oraz jedno dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej. Brak współpracy ze strony matki dzieci – nadużywanie przez nią alkoholu, brak zapewnienia odpowiedniej opieki, i zapewnienia dzieciom odpowiednich warunków do prawidłowego życia i rozwoju, nie wywiązywanie się z zadań rodzicielskich, doprowadziło do podjęcia przez pracowników socjalnych tak drastycznych kroków.

W 2012 roku kwota odpłatności poniesiona przez Gminę za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinie zastępczej wyniosła 7053 zł. Miesięczna kwota odpłatności za pobyt w rodzinie zastępczej wynosiła 660 zł.

W związku z powyższym należało podjąć kroki, które zapobiegać będą w przyszłości tego rodzaju okolicznościom. W 2013 roku zatrudnionych zostało na terenie Gminy dwóch

Asystentów rodziny, którzy pracowali z rodziną w najbardziej newralgicznych środowiskach. W miesiącu styczniu 2014 roku zakończył się projekt „Asystent Rodziny – zawód przyszłości”. Projekt ten dotyczył wspomagania rodzin borykających się z różnorodnymi problemami. Opieką zostało objętych 6 rodzin. W przypadku dwóch rodzin zarysowała się możliwość powrotu dzieci do rodziny.

Równolegle do projektu „Asystent rodziny – zawód przyszłości”, w ramach „Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2014”, realizowany był drugi projekt. Realizacja tego projektu była możliwa dzięki pozyskaniu przez Ośrodek dodatkowych środków z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Dzięki temu, od maja ubiegłego roku, zatrudniony został w Ośrodku drugi asystent rodziny, który podjął działania wspierające w 8 rodzinach gdzie przebywało 9 dzieci. Praca asystentów rodziny miała na celu usamodzielnienie rodzin i pozostawienie dzieci w domu rodzinnym, zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i warunkującym prawidłowy ich rozwój. W myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, asystent rodziny został zatrudniony obligatoryjnie od stycznia 2015r. Praca asystenta rodziny, ma ułatwić rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i zabezpieczyć przed umieszczeniem dzieci poza rodziną, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub w rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci objęte są pieczą zastępczą, rolą asystenta będą działania na rzecz jak najszybszego powrotu dzieci do rodziny.

Diagnoza środowiskowa przeprowadzona na koniec 2014 roku przez pracowników socjalnych wskazuje, że dominującymi problemami, które powodują zagrożenia związane z umieszczeniem dzieci poza rodziną na terenie gminy Jedlina-Zdrój są podobne jak latach poprzednich i między innymi dotyczą:

- długotrwałego bezrobocia;
- problemów socjalno-bytowych związanych przede wszystkim z niskimi dochodami;
- nadużywania alkoholu przez jednego z rodziców;
- problemów w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zadłużenia;
- problemów opiekuńczo-wychowawczych;
- bezradności życiowej.

Zdecydowanie najważniejszym problemem wśród rodzin jest bezrobocie. Dzięki współpracy i wsparciu ze strony asystenta w 5 rodzinach rodzice podjęli pracę. W chwili obecnej 4 rodziny objęte są również nadzorem kuratora. W większości rodzin obserwuje się niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze. Rodzice wykazują się niedostatkiem kompetencji wychowawczych, brakiem konsekwencji w egzekwowaniu wydawanych poleceń i zbytnią tolerancją dla zachowań negatywnych. W efekcie dzieci mają problemy szkolne i osiągają słabe wyniki. Jednak najbardziej niepokojącym zjawiskiem jest to, że w rodzinach tych dzieci miały już konflikt z prawem. Działania asystenta pomagają usprawnić kompetencje rodziców w zakresie sprawowanej opieki. Dzięki zaangażowaniu i zatrudnieniu

w ostatnich dwóch latach, dwóch Asystentów Rodziny, do rodzin naturalnych powróciło 6 dzieci, które decyzją sądu przebywały w Domach Dziecka i rodzinach zastępczych. Dzięki temu, koszty dotyczące zabezpieczenia pobytu dzieci w domach dziecka i systemie pieczy zastępczej zdecydowanie zmalały. W chwili obecnej w rodzinie zastępczej w dwóch środowiskach wychowywane jest dwoje dzieci. Zgodnie z art.191.ust.8 i9 Ustawy z dnia 9 czerwca o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prognozowane zapotrzebowanie na sfinansowanie kosztów pobytu dla jednego dziecka w rodzinie zastępczej wynosi :

- w pierwszym roku: $660 \text{ zł} \times 10\% \times 12 \text{ m-cy} = 792 \text{ zł}$.
- w drugim roku: $660 \text{ zł} \times 30\% \times 12 \text{ m-cy} = 2.376 \text{ zł}$.
- w trzecim roku: $660 \text{ zł} \times 50\% \times 12 \text{ m-cy} = 3.960 \text{ zł}$.

Natomiast koszt umieszczenia dziecka w domu dziecka wynosi od 3000 zł. do 3800 i wzrasta proporcjonalnie co roku:tj:10%ogólnych kosztów pobytu w pierwszym roku 30%, w drugim, a następnie 50% w trzecim roku.

Z diagnozy środowiskowej przeprowadzonej na koniec 2014 roku w szczególności wynika że: w sześciu rodzinach niezbędna jest dalsza współpraca asystenta rodziny, który w związku z powyższym kontynuuje pracę w środowisku i nadzór nad tymi rodzinami. Wśród rodzin obserwuje się powolny proces zmiany sposobu życia i postrzegania rzeczywistości. Rodzice zaczynają samodzielnie załatwiać sprawy urzędowe, i poszukiwać pracę. Mając systematyczne wsparcie ze strony asystenta nie zniechęcają się przy pokonywaniu trudności. Ważnym aspektem efektywności pracy socjalnej jest stała współpraca pracowników socjalnych z wieloma podmiotami, w tym również z asystentem rodziny. Przesunięcie akcentu działań socjalnych z rozdawnictwa na podejmowanie działań zaradczych wymaga tworzenia sprawnie działającego systemu profesjonalnego wsparcia rodziny. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej umożliwia nam właśnie takie działania. Wsparcie rodziny (za jej zgodą) w formie pracy asystenta rodziny, będzie w kolejnych latach kontynuowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

Rozdział III ZADANIA

Część niniejszego programu zawiera opis problematyki programu wspierania rodziny w formie celów i zadań, których wdrożenie i realizacja w latach 2012-2014 przyczyni się do rozwiązania najważniejszych problemów rodzin z terenu naszego miasta.

3.1. Cel główny, cele szczegółowe i zadania

Cel główny programu:

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzinom.
2. Promowanie wartości rodziny.
3. Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.

<i>Cel szczegółowy 1</i> <i>Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzinom.</i>			
Lp.	Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	OPS	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą
2.	Objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci	OPS	- liczba dzieci korzystających z posiłków - liczba rodzin korzystających z pomocy Caritas
3.	Udzielanie pomocy dzieciom w formie stypendiów, zasiłków, wyprawek szkolnych, itp.	- OPS - Miejska Szkoła Podstawowa - Gimnazjum Miejskie	- liczba dzieci, którym udzielono stypendia, zasiłki, wyprawki
4.	Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	OPS	- liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówkach i ośrodkach - wysokość środków
5.	Zabezpieczanie usług opiekuńczych i specjalistycznych,	OPS	- liczba osób objętych świadczeniem
<i>Cel szczegółowy 2</i> <i>Promowanie wartości rodziny</i>			
1.	Informowanie i aktywowanie rodzin do udziału w wystawach, koncertach, pokazach i innych formach prezentujących wspólne osiągnięcia	- OPS - Miejska Szkoła Podstawowa - Gimnazjum	- Liczba zorganizowanych wydarzeń - liczba rodzin

	rodzinne w różnorodnych dziedzinach życia.	Miejskie - Centrum Kultury	biorących udział we wspólnych spotkaniach
2.	Współorganizowanie kampanii promocyjnej na rzecz umacniania wartości rodziny – wydanie broszury informacyjnej	- OPS - Miejska Szkoła Podstawowa - Gimnazjum Miejskie	- liczba wydrukowanych informatorów - liczba wydanych egzemplarzy
3.	Pomoc przy organizacji spotkań rodzinnych organizowanych przez instytucje kulturalne, sportowe, oświatowe i kościelne;	- OPS - Miejska Szkoła Podstawowa - Gimnazjum Miejskie	- Liczba zorganizowanych wydarzeń - liczba rodzin biorących udział w spotkaniach
Cel szczegółowy 3 Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.			
1.	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej oraz prowadzenie monitoringu w tym zakresie	OPS MSP GM	- liczba rodzin zagrożonych kryzysem
2.	Podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji i poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej	OPS	- liczba rodzin, które uczestniczyły w warsztatach, - liczba rodzin, którym udzielono porad specjalistycznych
3.	Wspieranie i ochrona rodziny przez Zespół Interdyscyplinarny.	OPS	- liczba rodzin, w której występuje przemoc
4.	Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców	OPS MKRPA	- liczba rodzin objętych programem profilaktyki - liczba osób korzystających z terapii
5.	Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej na rzecz rodziny,	OPS MSP GM	-
6.	Przydzielenie asystenta rodziny (w razie potrzeb)	OPS	- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny

Rozdział IV: Odbiorcy Programu

Odbiorcami Programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki;
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Rozdział V: Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i rodzin, oraz stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawczych i skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka, chroniącego dzieci przed umieszczeniem ich w pieczy zastępczej.

Rozdział VI: Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedlinie-Zdroju przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Miasta Jedlina-Zdrój;
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespołem Interdyscyplinarnym;
- Punktem Konsultacyjnym;
- Policją;
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi;
- Kuratorami Sądowymi;
- Zakładami Opieki Zdrowotnej;
- Pedagogami szkolnymi, specjalistami i terapeutami.

Rozdział VII: Źródła finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania rodziny są:

1. środki własne gminy zaplanowane na dany rok budżetowy na realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny;
2. Dotacje z budżetu państwa;
3. Środki pozabudżetowe.

Rozdział VIII: Monitoring i ewaluacja

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora Programu. Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy, oraz poprawy stylu i jakości życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystaniu też własnej aktywności i potencjału jaki posiada. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej będzie, co roku przedkładał Radzie Miasta do 31 marca każdego roku raport z realizacji Programu Wspierania Rodziny.

Rozdział IX: Podsumowanie

Określone w założeniach do ustawy działania podejmowane na rzecz rodziny powinny dążyć do realizacji celu, jakim jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci i będzie polegać między innymi na prawidłowym: diagnozowaniu problemów rodziny, określeniu wspólnie z rodziną, podstawowych jej problemów i potrzeb, zmotywowaniu rodziny do współpracy i działań zmierzających do pokonywania problemów, sporządzaniu planu pomocy rodzinie z uwzględnieniem metod bezpośredniej pracy z rodziną, zorganizowaniu wsparcia środowiskowego przy współpracy wszystkich zainteresowanych służb i instytucji, pomocy w poprawie sytuacji życiowej rodziny. W szczególności niezbędna jest pomoc w usunięciu czynników przeszkadzających w osobistym wychowywaniu dzieci tj. rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych, psychologicznych wychowawczych, pomocy w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, wspieranie rodziny w uzyskaniu zatrudnienia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wspieraniu rodziny w dążeniu do pokonywania problemów, budowaniu i utrwalaniu w niej wiary we własne siły. To zadanie przede wszystkim dla asystenta rodziny, który zatrudniony jest w Ośrodku.

Ważną rolę odgrywa też dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników służb pomocy społecznej funkcjonujący na terenie Miasta, przy współpracy z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, oraz MKRPA, a przede wszystkim dobrą komunikacją pomiędzy Nimi. Aby praca nad rodziną przynosiła rezultaty, niezbędna jest również nieustanna współpraca wszystkich służb powołanych do tego celu nie tylko na szczeblu naszego miasta, ale również w szerszych kręgach poza obrębem naszego miasta. Ważna jest stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu, Kuratorami zawodowymi i Społecznymi w szczególności Kuratorami rodzinnymi, Sądem rodzinnym,

Urzędem Pracy Wałbrzychu, ZUS, zakładami pracy działającymi na terenie miasta Wałbrzycha i okolic. Gdy w rodzinie pojawia się kryzys, powołuje się do życia sztab specjalistów, profesjonalistów i pomagaczy, którzy wkraczają z pomocą nie tylko finansową, ale także rzeczową, czy doradcą poczynając od pedagogów w szkołach, przez terapeutów, konsultantów, asystentów rodziny, kuratorów policję, czy pielęgniarki środowiskowe, po pracowników socjalnych.

Wszyscy zdajemy sobie sprawę, że od prawidłowego funkcjonowania rodziny, uzależnione jest prawidłowe funkcjonowanie społeczeństwa jako całości, ponieważ właśnie w rodzinie kształtowane są podstawowe zasady współżycia społecznego. Dlatego też zatwierdzenie powyższego programu w celu stworzenia skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka staje się jak najbardziej zasadne.

Opracowała:

Elżbieta Zapart

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Jedlinie-Zdroju

UZASADNIENIE

Z dniem 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W art. 176 w/w ustawy określone są zadania własne gminy, do których należy min.:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci
4. finansowanie:
 - a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ponoszonych przez rodziny wspierające,
 - d) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku przedadopcyjnym
5. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3,
6. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy,
7. przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8.

Niniejszy projekt zawiera cele i zadania, które mają na celu wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji wychowawczych. W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.